

પ્ર.: ૧ નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો : (કોઈ પણ છ) (૨૪) ૫૦

- (ક) ૧) પઉમખ્પહં વિમલ
જ: ૧) પઉમખ્પહં સુપાસં જિણં ચ ચંદખ્પહં વંદે સુવિહિં ચ પુષ્કદંત સીયલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ વિમલ
૨) દંત વાણિજ્જે નિલ્લંછણકમ્મે
જ: ૨) દંત વાણિજ્જે કેસવાણિજ્જે રસવાણિજ્જે લક્ખવાણિજ્જે વિસવાણિજ્જે જંતપિલણકમ્મે નિલ્લંછણકમ્મે
૩) સ્વ સંબંધી પચ્ચક્ખાણ
જ: ૩) સ્વ સંબંધી શરીર માંહેલા પીડાકારી સઅપરાધી વિગલેન્દ્રિ વિના આકુટ્ટી હણવા નિમિત્તે હણવાના પચ્ચક્ખાણ
૪) મુત્તાણં મણંત
જ: ૪) મુત્તાણં મોયગાણં સવ્વન્નુણં સવ્વદરિસીણં સિવ મયલ મરૂય મણંત
૫) પડિગ્ગહ ઓસહ
જ: ૫) પડિગ્ગહ કંબલ પાપપુચ્છેણેણં પાઢિયારરૂ પીઠ ફલગ સિજ્જા સંથારએણં ઓસહ
૬) જંકિંચિ કોહાએ
જ: ૬) જંકિંચિ મિચ્છાએ મણાદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ કાય દુક્કડાએ કોહાએ
૭) હીણકખરં ધોસહીણં
જ: ૭) હીણકખરં અચ્ચકખરં પપહીણં વિણાયહીણં જોગહીણં ધોસહીણં

(ખ) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતી અર્થ લખો : (૮)

૧) વત્તિયા	-	જવાબ :	ધૂળ આદિથી ઢાંક્યા હોય
૨) કરણયા	-	જવાબ :	કરેલ હોય
૩) સીયલ	-	જવાબ :	શ્રી શીતલનાથ સ્વામીને
૪) તાવ	-	જવાબ :	ત્યાં સુધી
૫) મક્ખય	-	જવાબ :	અક્ષય - ક્ષય રહિત
૬) પચાસયરા	-	જવાબ :	પ્રકાશનાં કરનાર
૭) ઉડુએણં	-	જવાબ :	ઓડકાર આવવાથી
૮) કરેમિ	-	જવાબ :	કરું છું

(ગ) નીચેના શબ્દોનું માગધી લખો : (કોઈ પણ છ) (૮)

૧) લોકમાં દીપક સમાન	-	જવાબ :	લોગપઈવાણં
૨) સામા આવતાં હણ્યાં હોય	-	જવાબ :	અભિહયા
૩) સ્તુતિ કરાયેલા	-	જવાબ :	અભિથુઆ
૪) સ્પર્શ્યું ન હોય	-	જવાબ :	ન ફાસિયં
૫) આગારોથી	-	જવાબ :	અત્રથ
૬) વિષેષ નિર્મલ	-	જવાબ :	આગારેહિં
૭) ભયને જીતનારા	-	જવાબ :	જિયભયાણં
૮) સૂક્ષ્મપણો	-	જવાબ :	સુહુમેહિં

(ઘ) સામાયિકના દોષ લખો :

(૩)

- ૧) મનનો પાંચમો - જવાબ : ભય દોષ
૨) વચનનો દસમો - જવાબ : મુમ્મુક્ષા દોષ
૩) કાયાનો ત્રીજો - જવાબ : ચલ દૃષ્ટિ દોષ

પ્ર. : ૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

(૧૦) ૧૯

- (ક) ૧) જલયરને કેટલી ઇન્દ્રિય અને તમને કેટલી ઇન્દ્રિય હોય ?
જ : ૧) જલયરને પાંચ ઇન્દ્રિય અને મને પણ પાંચ ઇન્દ્રિય હોય .
૨) કાઉસગ્ગાનું ફળ બતાવતા બે મુદ્દા લખો .
જ : ૨) ૧) આત્મા પાપકર્મના બોજથી હળવો થાય છે . ૨) શુભધ્યાન વાળો થાય છે .
૩) આગાર એટલે શું ? તે કેટલા છે ?
જ : ૩) આગાર એટલે છુટ . આગાર બાર (૧૨) છે .
૪) સામાયિકમાં કયા પાઠથી તીર્થંકરની સ્તુતિ થાય છે ?
જ : ૪) સામાયિકમાં લોગસ્સના પાઠથી તીર્થંકરની સ્તુતિ થાય છે .
૫) ૧૮ પાપની પ્રવૃત્તિને શું કહે છે ?
જ : ૫) ૧૮ પાપની પ્રવૃત્તિને સાવધયોગ કહે છે .
૬) સામાયિક કરવાથી શું લાભ થાય છે ? બે મુદ્દા લખો .
જ : ૬) સામાયિક કરવાથી ૧) સર્વ જીવોને અભયદાન મળે છે . ૨) સમભાવની પ્રાપ્તિ થાય છે .
૭) વ્યક્તિકમ એટલે શું ?
જ : ૭) વ્યક્તિકમ એટલે વ્રતની મર્યાદા તોડવાની સામગ્રી એકઠી કરવી .
૮) સામાયિકનો બીજો અને ચોથો અતિયાર લખો .
જ : ૮) સામાયિકનો બીજો અતિયાર વયદુષ્પણિહાણો અને ચોથો અતિયાર સામાયયસ્સ સઘઅકરણયાએ છે .
૯) નમોત્યુણાના બીજા બે નામ કયાં છે તે લખો .
જ : ૯) નમોત્યુણાના નામ ૧) શકસ્તવ અને ૨) પ્રણિપાત સૂત્ર છે .
૧૦) કીર્તન કરવાથી શું લાભ થાય છે તે બે મુદ્દા લખો .
જ : ૧૦) કીર્તન કરવાથી ૧) જ્ઞાન વધે છે ૨) શ્રદ્ધા વધે છે .

ખ) જોડી બનાવો :

(૫)

		જવાબ
૧) મહિયા	=	કાંટો
૨) કોટિ	=	વાણીથી સ્તુતિ કરવી
૩) શલ્ય	=	ભાવથી સ્મરણ કરવું
૪) કિત્તિય	=	ક્રિયાનું સાધન
૫) કરણાં	=	પ્રકાર

ગ) સાચું છે કે ખોટું : ખોટું હોય તો સુધારીને લખો :

(૪)

- ૧) માંકડને ત્રણ ઇન્દ્રિય છે. **જવાબ :** સાચું છે
૨) સામાયિકમાં ૧૮ ભાવનાનું ચિંતન કરવું જોઈએ. **જવાબ :** ખોટું છે.
સામાયિકમાં આત્મગુણોનું તથા બાર ભાવનાનું ચિંતન કરવાનું હોય છે.
૩) પાપ ૪ છે. **જવાબ :** ખોટું છે.
પાપ અઢાર છે.
૪) લોગસ્સનું બીજું નામ ઉત્કીર્તન સૂત્ર છે. **જવાબ :** સાચું છે

પ્ર.: ૩ એક વાક્યમાં જવાબ લખો :

(૧૦) ૨૦

- ક) ૧) નવું જ્ઞાન શીખતી વખતે પહેલાં શું કરીશું?
જ: ૧) નવું જ્ઞાન શીખતી વખતે પહેલા ગુરુનો વિનય કરીશું. ઉધમ કરીશું, મૌન રાખીશું
૨) નાશવંત કોના જેવું છે.
જ: ૨) નાશવંત પાણીના પરપોટા જેવું છે. સંધ્યાના રંગ જેવું છે.
૩) દુનિયામાં મારું શું છે ?
જ: દુનિયામાં મારું કંઈ નથી.
૪) ઘમ્મ અણગાર જેવું શું કરીશ ?
જ: ૪) ઘમ્મ અણગાર જેવું તપ કરીશ.
૫) સુખ અને દુ:ખ કેવું છે ?
જ: ૫) સુખ અને દુ:ખ અનિત્ય, ક્ષણિક, નાશવંત છે.
૬) દુનિયામાં મારા આત્માને કોણ બચાવે ?
જ: ૬) દુનિયામાં મારા આત્માને કોઈ ના બચાવે.
૭) આત્માનો સ્વભાવ કેવો છે ?
જ: ૭) આત્માનો સ્વભાવ અજર - અમર છે.
૮) બધાંને મારા માનવાથી શું થાય ?
જ: ૮) બધાંને મારા માનવાથી રાગ - દ્વેષ થાય.
૯) દરરોજ જમતાં પહેલાં શેની ભાવના ભાવીશ ?
જ: ૯) દરરોજ જમતાં પહેલાં સુપાત્રદાનની ભાવના ભાવીશ.
૧૦) આત્માનું વજન છે ?
જ: ૧૦) આત્માનું વજન નથી.

(ખ) નીચેના જવાબ લખો :

(૩)

- ૧) અભિગમનો પહેલો અને પાંચમો બોલ લખો.
જ: ૧) પહેલો અભિગમ - સચેતનો ત્યાગ, સચેત પાણી, કાયો લીલોતરી, મુખમાં પાન, માથામાં ફૂલ વગેરેનો ત્યાગ કરી સાધુ પાસે જવું.
પાંચમો અભિગમ - મનની એકાગ્રતા, મનની એકાગ્રતાથી વ્યાખ્યાન વાંચણી સાંભળવા અને સ્વાધ્યાય કરવો.

- ૨) જ્ઞાનવૃદ્ધિનો ૨, ૫, ૮મો બોલ લખો .
- જ : ૨) જ્ઞાનવૃદ્ધિનો બીજા બોલ - ઊંઘ ઘટાડીને અભ્યાસ કરવાથી જ્ઞાન વધે છે .
પાંચમો બોલ - જ્ઞાની પાસે અભ્યાસ કરવાથી જ્ઞાન વધે છે .
આઠમો બોલ - શીખેલું જ્ઞાન વારંવાર ફેરવવાથી જ્ઞાન વધે છે .

ગ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

(૨)

૧) જેમ બારપ્રતો પાળીશ .	જ : આનંદ શ્રાવકની
૨) મહાન થઈને કરીશું .	જ : આત્મ ઉદ્ધાર અને જગતનું કલ્યાણ
૩) લોગસ્સનો પાઠ છે .	જ : શાશ્વત
૪) આત્માના દોષોની આલોચના એટલે	જ : નિંદામિ

(ઘ) હું કોણ છું તે કહો :

(૫)

- ૧) મોક્ષમાં આત્માને કહેવાય ?
- જ : ૧) મોક્ષમાં આત્માને અરૂપી અને અમર કહેવાય .
- ૨) સાચું શરણું આપે .
- જ : ૨) અરિહંત, સિદ્ધ, સાધુ અને ધર્મ સાચું શરણું આપે .
- ૩) આના જેવી સેવા ક્યારે કરીશ ?
- જ : ૩) નંદીષેણ જેવી સેવા ક્યારે કરીશ .
- ૪) શું ઘટાડીને અભ્યાસ કરવાથી જ્ઞાન વધે છે ?
- જ : ૪) ઊંઘ ઘટાડીને અભ્યાસ કરવાથી જ્ઞાન વધે છે .
- ૫) આના જેવો વિનયવાન ક્યારે બનીશ ?
- જ : ૫) ગૌતમ જેવો વિનયવાન ક્યારે બનીશ .

પ્ર. : ૪ વાર્તાના આધારે જવાબ આપો .

૧૦

- ૧) લાડકામાં નાગ છે તે બાલ પાર્શ્વકુમારે કેવી રીતે જાણ્યું ?
- જ : ૧) લાડકામાં નાગ છે તે બાલ પાર્શ્વકુમારે અવધિજ્ઞાન દ્વારા જાણ્યું .
- ૨) ચંદનવાળાનું પહેલાં નામ શું હતું ? તેની માતાનું નામ શું હતું ?
- જ : ૨) ચંદનવાળાનું પહેલાં નામ વસુમતી હતું . તેની માતાનું નામ ધારિણી હતું .
- ૩) મુનિ નંદીષેણની પરીક્ષા કરવા દેવ કયું રૂપ લઈ આવ્યા ?
- જ : ૩) મુનિ નંદીષેણની પરીક્ષા કરવા એક દેવ ઘરડા સાધુ અને બીજા રોગી સાધુનું રૂપ લઈ આવ્યા .
- ૪) ભોયરામાં ચંદનબાળા કેટલા દિવસ હતાં ?
- જ : ૪) ભોયરામાં ચંદનબાળા ત્રણ દિવસ હતાં .

- ૫) ચંદનબાળા કેટલાં સાધ્વીનાં ગુરુણી બન્યાં ?
જ : ૫) ચંદનબાળા ૩૬૦૦૦ સાધ્વીનાં ગુરુણી બન્યાં .

કોણ બોલે છે ?

- ૧) અરે ભાઈ, તું આ શું કરે છે ? **જવાબ :** સંત મુનિરાજ બોલે છે .
૨) તમે તો મારા પર અનંતો ઉપકાર કર્યા . **જવાબ :** ચંદનબાળા બોલે છે .
૩) અરે છોકરા ! તુ કેવો બકવાટ કરે છે ? **જવાબ :** તાપસ બોલે છે .
૪) મુનિરાજ ! મારી ભૂલ માટે ક્ષમા માગું છું . **જવાબ :** નંદીષેણ મુનિ બોલે છે .
૫) મારાં કર્મ જ એવાં છે . **જવાબ :** ચંદનબાળા બોલે છે .

પ્ર. : ૫ કાવ્યની પૂર્તિ કરો :

૧૦

- (૧) મોક્ષ અભિલાષી વિશ્વાસ છે .
જ : (૧) મોક્ષ અભિલાષી આ જીવડો, વિનવે તુજને આજરે
શરણો આવ્યાં તારા અમે સહુ, તારામાં વિશ્વાસ છે .
(૨) પરમાત્મા માનું છું .
જ : (૨) પરમાત્મા ઉપકારી, મને મંઝીલ દર્શાવી,
મારા દુર્ગુણ ના દેખ્યા, બસ કરુણા વર્ષાવી
એની આજ્ઞા ધરવામાં, હું હીણપત માનું છું .
૩) જે સુખ અમે વાળવાના .
જ : ૩) જે સુખ પામ્યા કર્મ પ્રતાપે, ઝાઝુ ગણીને રહીશું સુખેથી
યત્ન કરીશું પણ ના ફળે તો, માંગણી કોઈના કરીશું મુખેથી
લઈ લેવાની (૨) જો દાનત જાગે, તો દાનવૃત્તિમાં અમે વાળવાના .
૪) અરિહંત છે અપાર .
જ : ૪) અરિહંત દેવો સર્વ જાણે છે, રાગ - દ્વેષના જિતનાર
સિદ્ધ પરમાત્મા મોક્ષમાં બિરાજે તેમનું સુખ છે અપાર .

|| જય જિનેન્દ્ર ||